

عبدالاحمد فیض

آیا تمولات پیرامون اوکراین تهدید جهانی است؟

آرایش نیروهای نظامی روسیه در امتداد مرز با جمهوری اوکراین، در کانون توجه رسانه های بین المللی درین روزها قرار دارد، مزید برین دستکاه تبلیغاتی جهان غرب و رسانه ها درین کشورها، تراکم نظامیان روسی را که با تسلیحات فوق مدرن مجهز هستند، خطر بالقوه برای متحدین ناتو و حاکمیت ملی اوکراین عنوان نموده و با راه اندازی هیاهوی گسترده تبلیغاتی، از آغاز تهاجم مسلحانه روسیه بر کیف سخن میکویید.

علی الرغم اینکه رویارویی روانی با گذشت هر روز درین زمینه ابعاد وسیع کسب نموده و مساعی دیپلوماتیک نیز در زمینه کاهش تنشهای اطراف اوکراین مؤثر نبوده است، مسکو جابجایی هزاران نظامی خود را با تجهیزات سنگین در چهارچوب حق حاکمیت و امنیت ملی خود تعریف داشته و از هرگونه حمله بر قلمرو کشور همسایه اوکراین به کرات اطمینان داده است.

ایالات متحده و در مجموع سازمان ناتو، حمله روسیه را بر کیف قریب الوقوع ارزیابی و از پیامدهای سنگین این حمله احتمالی التماس های متعددی به آدرس مسکو فرستاده است. اکنون نگرانیها در قبال اوضاع روبه وخامت اطراف اوکراین، این پرسش را در اذهان عامه جهان ایجاد نموده است که آیا وقوع حمله مسلحانه احتمالی روسیه به یک درگیری در مقیاس بزرگ نخواهد انجامید؟

تقابل مسکو و کیف و نیز مسکو غرب با فروپاشی رژیم طرفدار مسکو در نتیجه انقلاب رنگین در سال (۲۰۱۴) که از حمایت غرب و بویژه ایالات متحده برخوردار بود، آغار شد که در نتیجه آن ویکتور یانوکوویچ رئیس جمهور طرفدار مسکو از قدرت خلع و راه برای بقدرت رسیدن چهره های نزدیک به غرب مفتوح گردید، هکذا الحاق جزیره کریمه به روسیه در همین سال به دامنه تقابل گستره مزید بخشید.

مبرهن است که شکل گیری انقلاب مخملین که روسیه آنرا کودتا علیه رئیس جمهور مشروع اعلام نموده بود، بگونه خودجوش بوقوع نیوسته بلکه به استناد منابع معتبر، ایالات متحده میلیونها دالر به قصد سرنگونی رژیم طرفدار دوستی با مسکو هزینه نموده بود.

همچنان فکتور دیگری که باعث بحران اطراف اوکراین گردیده است، تقرب روزافزون نیروهای نظامی ناتو در امتداد مرزهای ملی روسیه و استقرار سیستم های دفاع موشکی ناتو در خاک پولند بوده میتواند، هکذا درسالهای اخیر غرب بدین اکتفاء نورزیده بلکه مساعی درجهت عضویت اوکراین در پیمان نظامی ناتو در جریان است، هرگاه اوکراین عضویت ناتو را کسب نماید، برفوق منشور پیمان، این سازمان بخود حق خواهند داد که به استقرارسامانه دفاع موشکی و تجهیزات سنگین نظامی برضد روسیه در قلمرو اوکراین بمثابه عضو ناتو مبادرت ورزند، که این امر بوضع توازن قدرت را بسود غرب برهم زده و امنیت ملی روسیه به مخاطره جدی مواجه خواهند شد.

مسکو موضع گیری ناتو را در تضاد به معاهده میدانند که در دهه نود فی مابین مسکو و واشنگتن مبنی بر عدم پیشروی غرب بسوی شرق به امضاء رسیده است، لذا تمرکز گسترده و غیر معمول قوای مسلح فدراسیون روسیه در نزدیکی سرحدات اوکراین پاسخی این کشور خوانده میشود، در برابر پیشروی های فزاینده ناتو و نیز اراده مبنی بر کشاندن اوکراین به عضویت ناتو.

دیدگاه غالب در اوضاع روبه وخامت در شرق اروپا حاکی ازین است، که هدف از آرایش قدرت نظامی مسکو بیشترین کسب تضمین امنیتی از غرب بوده و تا حد مقدور از حمله براوکراین علی الرغم سیاست غرب مبنی بر کشاندن روسیه ب جنگ اجتناب خواهند نمود، اما اگر چنین حمله ای صورت گیرد، این اوکراین و مردم آن خواهند بود که بهای جبران ناپذیری ناشی از اقدامات تحریک آمیز رهبران و متحدین را پرداخته و روسیه در کانون تقابل غرب از مجرای اعمال تعزیرات گسترده غرب قرار خواهند گرفت، اما کیف بخوبی باید بدانند که نیروهای نظامی ناتو و بخصوص نظامیان امریکانی مستقر در شرق اروپا هرگز حاضر نخواهند بود که بخاطر تمامیت ارضی اوکراین بالای نظامیان روس حمله نمایند، زیرا اتاقهای فکری و نظریه پردازان عرصه سیاسی و راهبردی در غرب محاسبه دقیقی از خطرات رویاروی بالفعل با مسکورا بخوبی درک مینمایند، استراتژیستها در دنیای غرب و کانونهای ثروت بدرستی درک مینمایند که اقدام نظامی در چهارچوب دفاع از متحدین، جنگ احتمالی را وارد نبرد با ابعاد بزرگ با بکارگیری از تسلیحات اتمی خواهند نمود، که بی تردید چنین جنگی در محدوده کاربرد جنگ افزارهای کشتار جمعی محدود، محصور نخواهند ماند و تئوری کاربرد محدود از جنگ افزارهای هستوی در زمینه منتفی است، بلکه امحای کامل مدنیت بشری را در پی خواهند داشت.

به باور این قلم، ایده قدرت بازدارندگی توانمندیهای اتمی قدرتهای دارنده این تسلیحات مخوف و ویرانگر اگر نبود، منافع طاقتهای طماع از مرز اصول جهانی منع استفاده از زور در مناسبات بین المللی، هرگز قادر نبود تا سیاره زیبا مانرا از انهدام مطلق نجات دهند، تناسب راهبردی در سطح توانمندیهای اتمی میان قدرتهای بزرگ حاکم است، لذا خطری یک جنگ قریب الوقوع با پهنای وسیع جهان ما را در حال موجود با وجود وخامت اوضاع بین المللی تهدید نمی نماید.